

Висновки. 1. Регіонарне застосування іхтіолу у комплексній терапії ендометриту у корів підвищує ефективність етіотропних засобів та прискорює відновлення відтворної функції неплідних самок.

2. Внутрішньопіхвове вливання 10%-ної рідкої іхтіолової мазі є ефективним методом лікування вестибуло-вагініту корів.

Література

1. Боднар О.О. Інтенсивна антибіотикотерапія гнійного ендометриту у корів. *Вісник Сумського НАУ*. №7 (12). Суми, 2004. С. 18–20.
2. Ветеринарна фармакологія / Г.О.Хмельницький, В.С.Хоменко, О.І.Канюка. К. : Урожай, 1994. 504с.
3. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Письменний Р.В. Порівняльна ефективність деяких фітотерапевтичних засобів при пuerперальному метриті корів. *Вісник Сумського НАУ*. Суми, 2004. №7 (12). С. 94–96.
4. Рекомендації з профілактики неплідності худоби / Г.В. Зверева, В.А. Яблонський, М.В. Косенко та інші: Львів, 2001. 18с.
5. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. К. : Мета, 2002. 319с.

УДК 619:616.993.192.6

ЛІСОВСЬКИЙ Микола здобувач 4 року навчання магістратури за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **МУШИНСЬКИЙ Андрій** канд. біол. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВИДОВИЙ СКЛАД ЕЙМЕРІЙ СЕРЕД КРОЛІВ В УМОВАХ ПОДІЛЛЯ

Дослідження проводили впродовж 2022-2023 років на кафедрі інфекційних та інвазійних хвороб факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» та в умовах кролеферми агрофірми імені Слободяна села Іванківці Хмельницького району Хмельницької області.

Вивчення поширення еймеріозу кролів проводили з урахуванням епізоотичних даних, клінічних ознак, патологоанатомічних змін. Кількість ооцист еймерій підраховували в 5 полях зору мікроскопа (8×10).

В різні пори року і в різних вікових групах було досліджено 125 кролів на зараженість еймеріями.

В ході проведення досліджень у 125 кролів було виявлено ооцисти кількох видів еймерій. Нами було досліджено ступінь поширення окремих видів еймерій серед кролів даної зони.

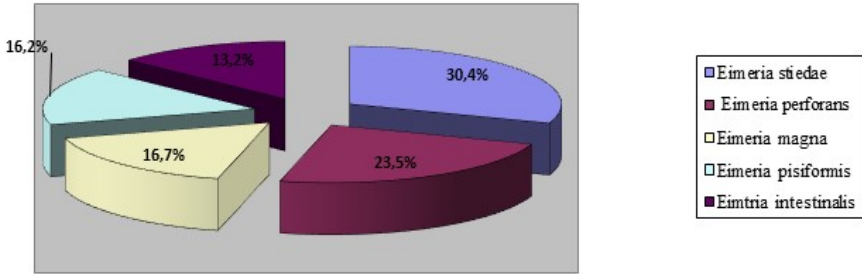

Рис. 1. Видовий спектр еймерій кролів.

Результати досліджень наведені на рис. 1. Одержані дані свідчать, що в досліджених нами господарствах у кролів були виявлені 5 видів збудників еймеріозу. Найбільш часто в пробах фекалій зустрічався вид *Eimeria stiedae* – майже в третині від усіх досліджених проб. Також досить поширеним був вид *E. perforans* (23,5%). *E. magna* та *E. pisiiformis* зустрічались відповідно у 16,7 і 16,2% досліджених проб. Найменш поширеним видом був *E. intestinalis* (13,2%).

Таким чином дослідження показали, що в обстежених нами господарствах одним із найпоширеніших видів еймерій у кролів є *Eimeria stiedae* (табл. 10). Ооцисти цього виду мали овальну форму і гладеньку оболонку жовто-коричневого кольору. На вужчому кінці ооцисти наявне плоске та ледь помітне мікропіле. По мірі дозрівання протоплазма набувала кулеподібної форми, частіше розміщувалася з краю. Краї протоплазматичного шару добре окреслені, нерівні. В ооцисті після споруючості було помітно залишкове тіло, що складається з кількох світлозаломлюючих гранул, що розміщені поміж спорами. Максимальна величина ооцист – $35,6 \times 22,7$ мкм, середня – $32,1 \times 20,1$ мкм та мінімальна – $29,4 \times 16,2$ мкм.

Поодинокі, повністю споруючі ооцисти виявляли через 3–4 дні після культивування, а через 6–7 днів більшість ооцист кокцидій закінчували спорогонію. Спорогонія тривала максимально 3–4 дні. В ооцистах після повного дозрівання утворювались 4 спори видовженої овальної форми. В спороцистах були наявні залишкові тіла у вигляді дрібних зерен. Препатентний період тривав 16 днів, патентний – 11 днів.

Ооцисти *E. perforans* майже округлої форми, безбарвні, з добре помітним мікропіле, навколо якого проглядалось потовщення зовнішньої оболонки. Дрібні ооцисти були круглої форми, також безбарвні, мікропіле непомітне. В ооцистах містилось залишкове тіло. Спорогонія закінчувалась через 1–2 дні. Максимальна величина ооцист – $24,2 \times 28,2$ мкм, середня – $21,4 \times 13,6$ мкм, мінімальна – $11,2 \times 16,1$ мкм. Залишкове тіло діаметром 1,2 мкм, а розмір спор – $8 \times 4,6$ мкм. У свіжовиділених ооцист протоплазма

заповнювала всю порожнину. В ході спорогонії вона набувала кулеподібної форми і розміщувалася частіше в центрі ооцисти. В ооцистах після повного дозрівання утворювались 4 спори еліпсоїдної форми та залишкові тіла. Препатентний та патентний періоди складали 5–6 днів.

Загалом, аналіз отриманих даних показав, що на кролефермі агрофірми ім. Слободяна та серед поголів'я кролів приватного сектору с. Іванківці еймеріоз набув значного поширення.

УДК 619:617–089:636.22/28.

ЛІСОВСЬКИЙ Микола, здобувач вищої освіти IV курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **СТЕПАНОВ Олександр**, канд. вет. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОРІВНЯННЯ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ ПАПІЛОМАТОЗУ У КОРІВ

У великої рогатої худоби серед новоутворень досить часто спостерігаються папіломи, які локалізуються на шкірі та дійках вимені. Особливу проблему складають саме папіломи дійок. Адже відомо, що навіть незначне ураження тканин дійки може призвести до розвитку субклінічного маститу [1]. Крім того, патологічно змінені тканини дійки часто ускладнюються тугодійкістю, що призводить до передчасного вибракування [2]. Проблема настільки важлива, що її дослідженню присвячено багато робіт науковців, які створили неофіційне об'єднання «Міжнародний клуб по проблемах дійок у корів (International Teat Club) [3].

Метою досліджень було встановити поширення папіломатозу у великої рогатої худоби, ступінь розповсюдження та частоту локалізації папілом у різних ділянках тіла хворих тварин та дати порівняльну оцінку ефективності двох методів лікування корів на папіломатоз.

Методика досліджень. Об'єктом дослідження були корови, хворі на папіломатоз та взята у них кров. Після проведення клінічного обстеження всі тварини були поділені на дві групи: дослідну та контрольну. По 8 голів у групі.

З метою лікування тварин дослідної групи використовували мазь проти папілом «Дермосал-Ф», яку наносили на уражені місця один раз на день.

Для лікування тварин контрольної групи використовували новокаїнотерапію. При цьому 1%-ний розчин новокаїну вводили внутрішньовенно один раз на добу в наростаючих дозах: 75, 100 і 125 мл (спосіб Нікітіна). Лікування продовжувалось три дні підряд. Разом з тим кожній з корів цієї групи двічі, з інтервалом в 5 днів було виконано надвименну новокаїнову блокаду 0,5%-ним розчином новокаїну по 100 мл на введення.